

700

Friese Uitspraken

Voor dagelijks gebruik

www.learnfrisian.com

Voorwoord

Foarwurd

Neem dit boek mee naar Friesland, zoek een Fries en probeer de uitspraken in het boek toe te passen. Ga naar de inhoudsopgave, ga door de lijst en zoek het onderwerp waarover je meer informatie nodig hebt. Zoek de juiste pagina en vind de juiste uitspraak. De meeste hoofdstukken hebben een woordenlijst met woorden die je eventueel zou kunnen gebruiken. In het geval dat je de uitspraak niet kunt vinden, kun je proberen om een uitspraak te zoeken die erop lijkt of opnieuw naar de inhoudsopgave te gaan om naar de een hoofdstuk te gaan die misschien jouw uitspraak wel heeft.

Veel geluk!

Folle lok!

Inhoudsopgave

Sociaal gesprek	10	Gezondheid & ziekte	50
Jezelf	13	Hotel	53
Maak jezelf verstaanbaar	14	Huis	55
Algemene Uitspraken	16	Kapper	58
		Kerk	59
Alledaagse dingen	18	Kleuren	61
Amusement	21	Landen & Talen	62
Apotheek	23	Lichaam	65
Autoverhuur	24	Maanden	68
Baan/Beroep	26	Nummers	69
Bezienswaardigheden	29	Reizen	71
Boekwinkel	31	Restaurant	75
Boot	32	Seizoenen & weer	80
Bus	33	Sporten	82
Café	34	Tandarts	84
Dagen van de week	35	Taxi	85
Dieren	37	Telefoon	86
Douane	39	Trein	88
Familie	41	Uiterlijk	89
Flirten	43	Verkeer	91
Fruit	46	Vliegtuig	92
Geld	47	Vloeken	94
Gevoelens	49	Winkelen	96

Over het Fries

Oer it Frysk

De Friese taal wordt al een tijdje gesproken, namelijk al voor dat de Nederlandse taal bestond en heeft sindsdien veel veranderingen meegemaakt. Dit komt bijvoorbeeld door de invloeden vanuit de Nederlandse taal. Woorden zoals **'the'**, **'and'** en **'jes'** worden vandaag de dag geschreven en uitgesproken als de Nederlandse 'de', 'en' & 'ja'.

Ondanks deze veranderingen weet de Friese taal zich nog altijd te onderscheiden van het Nederlands. De Friese taal is een taal die nu tussen het Engels en het Nederlands in staat. Veel Friese woorden komen overeen met Engelse woorden, terwijl hiervoor in het Nederlands geheel andere woorden worden gebruikt.

Voorbeelden van dit soorten woorden zijn: *'tegearre'*, *'tsiis'*, *'kaai'*, *'wrâld'*, *'bolle'*, *'tink'*, *'skiep'*, *'dei'* & *'rein'*. In het Nederlands *'samen'*, *'kaas'*, *'sleutel'*, *'denk'*, *'schaap'*, *'dag'* & *'regen'*. Daarnaast heeft het Fries ook overeenkomsten met het Duits, zoals *'dû hast'*, *'wichtich'*, *'fleis'* en nog veel meer.

Tot slot, heeft het Fries ook nog Scandinavische karaktereigenschappen, zoals de *'sk'* die je aan het eind van veel woorden ziet.

Hoe moet je het zeggen

Hoe moetst it sizze

Om een goed beeld van de uitspraken in het Fries te krijgen zijn er bepaalde klanken naast het Engels gezet. Dit is met de reden dat veel Friese klanken niet in het Nederlands voorkomen.

'â' 'aw' als in 'Dawn'

'a' 'o' als in 'Dot'

*Vaak wordt de Friese 'a' als een 'o' uitgesproken, net zoals in het Engels. Woorden zoals 'garden' en 'yard'. Friese woorden die (bijna) hetzelfde geschreven zijn als Nederlandse woorden kun je er vaak van uitgaan dat je het met een 'o' moet uitspreken. Zoals: 'dat' en 'fan'.

'ê' 'he' als in 'Where'

'g' 'g' als in 'Girl'

'i'/'y' 'e' als in 'He, She, We'

'û' 'o' als in 'Two'

'oe' 'oo' als in 'Good'

*Dus niet als de Nederlandse 'oe', de klank is langer in het Fries.

'ie'/'ii' 'ea' als in 'Leader'

'oa' 'or' als in 'Bore'

'ea' 'ea' als in 'Bear'

'iuw' Is als je in het Nederlands 'iew' zegt, van iets vies.

Je kunt ervan gaan dat de andere letters in het Friese ruwweg hetzelfde zijn.

Het dakje die je ziet op de â, ô, ê maken de klank van a, o, e langer, dat is niet altijd het geval met 'û'.

Hier en daar staat de 'ruwe uitspraak' van het Friese woord tussen haakjes aangegeven.

Sociaal gesprek

Sosjaal petear

Goeie dei.

Goedendag.

A goeie.

Hallo/Hoi.

Hoi.

Hallo/Hoi.

Goeie jûn.

Goedenavond.

Goeie middei.

Goedenmiddag.

Goeie moarn.

Goedenmorgen.

Oant moarn!

Tot morgen!

Sjoddy letter!

Zie je later!

Hoe is it?

Hoe gaat het?

Hoe is it mei dy?

Hoe gaat het met jou?

Goed om dy te moetsjen. ('lange oe')

Aangenaam kennis te maken.

Tige nei it sin yn it wolnimmen.
Aangenaam kennis te maken.

Mei my is it goed. ('lange oe')
Met mij gaat het goed.

Tige tank.
Hartelijk dank/Heel erg bedankt.

Tankewol.
Dankjewel.

Sjoch ris oan.
Kijk eens aan.

Asjebleaft.
Alsjeblieft.

(H)wat giestû dwaan jûn?
Wat ga je vanavond doen?

Kin ik dyn nûmer krije?
Mag ik jouw nummer?

(H)wannear sjoch ik dy wer?
Wanneer zie ik jou weer?

Hoe wie dyn dei?
Hoe was jouw dag?

Myn dei wie goed. ('lange oe')
Mijn dag was goed.